

ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะเป็นผู้ช่วยคนพิการ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๖ วรรคสอง ของระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะเป็นผู้ช่วยคนพิการ ดังต่อไปนี้

๑. คุณสมบัติของบุคคลที่จะเป็นผู้ช่วยคนพิการ

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป
- (๓) มีสุขภาพแข็งแรง สามารถช่วยเหลือดูแลและเคลื่อนย้ายคนพิการได้
- (๔) มีความรู้อย่างน้อยอ่านและเขียนภาษาไทยได้
- (๕) มีความพร้อมและสมัครใจปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยคนพิการ ไม่ว่าจะคิดเป็นรายชั่วโมงหรือรายวัน

๒. ลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะเป็นผู้ช่วยคนพิการ

- (๑) มีพฤติกรรมหรือมีประวัติเคยทำร้ายหรือกระทำความรุนแรงต่อคนพิการหรือบุคคลในครอบครัว
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๓) เป็นโรคติดต่อร้ายแรง ตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุขกำหนด
- (๔) ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๕) เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง
- (๖) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๗) เคยกระทำความผิดหรือถูกร้องเรียนในความผิดเกี่ยวกับเพศ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายกันตพงศ์ รัชชีสว่าง)

อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

การจัดบริการผู้ช่วยคนพิการ

พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 มาตรา 20 (10) คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จาก... การมีผู้ช่วยคนพิการ

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล และสิทธิของผูดูแลคนพิการ พ.ศ. 2566

PA ทั่วประเทศ

1,973 คน

คนพิการที่ได้รับบริการ

7,128 คน

ผู้ช่วยคนพิการคือใคร?

คือ บุคคลซึ่งให้ความช่วยเหลือคนพิการเฉพาะบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิต

บทบาทหน้าที่ ผู้ช่วยคนพิการ

ช่วยเหลือคนพิการในการปฏิบัติภารกิจในชีวิตประจำวัน ในกรณีคนพิการ มีสภาพความพิการมาก จนไม่สามารถ ปฏิบัติกิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง เช่น (1) การดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคล (2) การดูแล สุขภาพทั่วไป (3) การเดินทาง (4) อาหารและโภชนาการ (5) งานบ้าน (6) การสื่อสาร (7) การช่วยเหลืออื่นๆ

4 กลไกทำงาน

สิทธิสวัสดิการ

- สิทธิในการได้รับค่าตอบแทน
- ค่าพาหนะในการเดินทางไปปฏิบัติงาน
- การเข้าถึงการฝึกอบรมและการพัฒนา
- การทำงานในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย
- มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- มีสิทธิลาพักผ่อน
- มีสิทธิได้รับประกาศเกียรติคุณ เป็นผู้ช่วยคนพิการดีเด่น

คุณสมบัติ ผู้ช่วยคนพิการ

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป
- (3) มีสุขภาพแข็งแรง สามารถช่วยเหลือดูแล และเคลื่อนย้ายคนพิการได้
- (4) มีความรู้อย่างน้อยอ่านและเขียนภาษาไทยได้
- (5) มีความพร้อมและสมัครใจปฏิบัติหน้าที่เป็น ผู้ช่วยคนพิการ

ลักษณะต้องห้าม ผู้ช่วยคนพิการ

- (6) ไม่พึงพิศหรือมีประวัติเคยทำร้ายหรือกระทำความรุนแรงต่อคนพิการหรือบุคคลในครอบครัว
- (7) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือวิกลจริตเพี้ยนไม่สมประกอบ
- (8) ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง ตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข
- (9) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- (10) ไม่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง
- (11) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (12) เคยกระทำความผิดหรือถูกร้องเรียนในความผิดเกี่ยวกับเพศ

กระบวนการ และแนวทาง การจัดบริการ ผู้ช่วยคนพิการ

การจัดอบรม

- หลักสูตรผู้ช่วยคนพิการระดับพื้นฐาน พ.ศ. 2555 รวมจำนวน 54 ชั่วโมง
 - ภาคทฤษฎี จำนวน 24 ชั่วโมง
 - ภาคปฏิบัติ จำนวน 30 ชั่วโมง
- ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 60
- ได้รับใบประกาศนียบัตร 1 ฉบับ

การจดแจ้ง

- เป็นผู้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร PA หรือหลักสูตรใกล้เคียงตามที่พท. กำหนด
- มีภูมิลำเนาหรือต้นที่อยู่อาศัยในท้องถิ่น ที่จะปฏิบัติงาน
- ได้รับบัตรประจำตัวผู้ช่วยคนพิการ

การจัดบริการ

- คนพิการมีสิทธิได้รับบริการจาก ผู้ช่วยคนพิการ ต้องมีคุณสมบัติ
 - มีบัตรประจำตัวคนพิการ
 - มีความจำเป็นต้องการมีผู้ช่วยคนพิการ
 - ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ หรือผู้ดูแลคนพิการ ไม่สามารถดูแลคนพิการได้ในขณะนั้น
- ให้บริการคนพิการตามคำขอมีผู้ช่วยคนพิการ
- จัดทำรายงานการปฏิบัติงาน (ผข.3) เพื่อเบิกจ่ายค่าตอบแทน

ค่าตอบแทน

- ค่าตอบแทนผู้ช่วยคนพิการ 50 บาท/ชม. (สูงสุดไม่เกิน 6 ชม./วัน หรือสูงสุดไม่เกินเดือนละ 180 ชม.)
- ค่าพาหนะในการเดินทางไปปฏิบัติงาน (เบิกจ่ายตามระเบียบกระทรวงการคลัง)

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ข้อมูล ณ วันที่ 5 ก.พ. 68